

Par zemes reformas pabeigšanai neizmantotās zemes Ilzeskalna pagastā piekritību pašvaldībai

Izskatījusi Nautrēnu apvienības pārvaldes 2025.gada 30.janvāra ierosinājumu Nr. NAUTPA/2025/2.2/52, Rēzeknes novada dome **konstatē**:

Nautrēnu apvienības pārvalde ierosina pieņemt lēmumu par Ilzeskalna pagasta teritorijā esošās zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 7858 005 0341, kuras statuss ir “zeme zemes reformas pabeigšanai” ieskaitīšanu pašvaldībai piekritīgajās zemēs un reģistrēšanu zemesgrāmatā uz pašvaldības vārda.

Saskaņā ar Zemes pārvaldības likuma 17.panta piektajā daļā noteikto, valstij un vietējām pašvaldībām pēc zemes reformas pabeigšanas piederšo un piekrītošo zemi izvērtē Ministru kabineta noteiktajā kārtībā divu gadu laikā pēc tam, kad Ministru kabinets izdevis rīkojumu par zemes reformas pabeigšanu attiecīgās vietējās pašvaldības administratīvajā teritorijā vai visās novada teritoriālā iedalījuma vienībās.

Zemes reforma Rēzeknes novadā pabeigta 2016.gada 5.maijā, Ministru kabinetam izdodot rīkojumu Nr. 284 “Par zemes reformas pabeigšanu Rēzeknes novada lauku apvidū”.

Zemes pārvaldības likums 17.panta pirmajā daļā noteikts, ka rezerves zemes fondā ieskaitīto zemes gabalu un īpašuma tiesību atjaunošanai neizmantoto zemes gabalu valdītājs ir attiecīgā vietējā pašvaldība līdz brīdim, kad Ministru kabinets izdod rīkojumu par to ierakstīšanu zemesgrāmatā uz valsts vārda vai tie tiek ierakstīti zemesgrāmatā uz vietējās pašvaldības vārda.

Saskaņā ar Zemes pārvaldības likuma 17.panta sestajā daļā noteikto, rezerves zemes fondā ieskaitītie zemes gabali un īpašuma tiesību atjaunošanai neizmantotie zemes gabali, par kuriem šā panta piektajā daļā noteiktajā termiņā pašvaldības un ministrijas Valsts zemes dienesta publicētajos rezerves zemes fondā ieskaitītās un īpašuma tiesību atjaunošanai neizmantotās zemes izvērtēšanas sarakstos nav izdarījušas atzīmi par zemes gabala piederību vai piekritību pašvaldībai vai valstij, piekrīt vietējai pašvaldībai tās administratīvajā teritorijā. Lēmumu par šo zemes gabalu ierakstīšanu zemesgrāmatās pieņem pašvaldība. No minētās likuma normas izriet, ka, pirms lēmuma par rezerves zemes fondā ieskaitīto un īpašuma tiesību atjaunošanai neizmantoto zemes vienību (turpmāk – rezerves zemes) ierakstīšanu zemesgrāmatās pieņemšanas, pašvaldībai jākonstatē šādu nosacījumu iestāšanās:

- 1) pagājis valstij un vietējām pašvaldībām pēc zemes reformas pabeigšanas rezerves zemes izvērtēšanas divu gadu termiņš (turpmāk – zemes izvērtēšanas termiņš);
- 2) Valsts zemes dienesta tīmekļa vietnē publicēts ministriju un pašvaldību izvērtētais rezerves zemes saraksts (turpmāk – izvērtētais zemes saraksts);
- 3) publicētajā izvērtētajā sarakstā pie attiecīgās zemes vienības nav izdarītas atzīmes par tās piekritību vai piederību valstij vai pašvaldībai.

Tāpat no minētajām Zemes pārvaldības likuma normām izriet, ka gan lēmuma par rezerves zemes ierakstīšanu zemesgrāmatās pieņemšana, gan ar to saistāmo nosacījumu izpildes konstatēšana, ir pašvaldības kompetences jautājums.

Kārtība, kādā nozaru ministrijas pieņem lēmumus par attiecīgu zemes gabalu piederību vai piekritību valstij pēc zemes reformas pabeigšanas un kādā pašvaldības pieņem lēmumus par zemes gabalu piekritību pašvaldībai, noteikta Ministru kabineta 2016.gada 29.marta noteikumu Nr.190 „Kārtība, kādā pieņem lēmumu par rezerves zemes fondā ieskaitīto zemes gabalu un īpašumtiesību atjaunošanai neizmantoto zemes gabalu piederību vai piekritību” (turpmāk – Noteikumi Nr.190).

Atbilstoši Noteikumu Nr.190 7.2. apakšpunktā noteiktajam, pēc tam, kad no visām ministrijām saņemts šo noteikumu 5.2.apakšpunktā minētais saraksts vai saņemta informācija, ka sarakstā nav valstij piekritīgas zemes, vai pēc tam, kad pagājis šo noteikumu 5.punktā norādītais termiņš, pašvaldība šo noteikumu 3.1. apakšpunktā minētajā gadījumā ne vēlāk kā divus mēnešus pirms šo noteikumu 2.punktā noteiktā termiņa beigām, bet šo noteikumu 3.2.apakšpunktā minētajā gadījumā piecu mēnešu laikā, izvērtē, kuras zemes vienības, kas sarakstā nav norādītas kā valstij piekritīga zeme, ir pašvaldībai piekritīga zeme un pieņem lēmumu par zemes vienību piekritību pašvaldībai.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.190 3.1.apakšpunktu Valsts zemes dienests sagatavo Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā (turpmāk – Kadastra informācijas sistēma) reģistrētos datus (*.xls datnes formātā) par rezerves zemes fondā ieskaitītiem zemes gabaliem un zemes gabaliem, kas nav izmantoti īpašuma tiesību atjaunošanai, tai skaitā par kopīpašumā esošajām domājamām daļām, kurām nav noteikta piederība vai piekritība (turpmāk – zemes vienība), katrā administratīvajā teritorijā (turpmāk – saraksts) un publisko savā tīmekļvietnē (lejupielādei) piecu darbdienu laikā pēc šo noteikumu spēkā stāšanās – par visu to vietējo pašvaldību administratīvajām teritorijām vai novada pašvaldības teritoriālajām vienībām, par kurām Ministru kabineta rīkojums par zemes reformas pabeigšanu izdots līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai.

Ievērojot to, ka zemes reforma Rēzeknes novada administratīvajā teritorijā tika pabeigta 2016.gada 5.maijā, savukārt Noteikumi Nr.190 spēkā stājušies 2016.gada 29.martā, secināms, ka Rēzeknes novada pašvaldībai zemes izvērtēšanas termiņš, izdarot attiecīgas atzīmes izvērtētajā sarakstā, beidzies 2017.gada 5.martā.

Noteikumu Nr.190 7.1.apakšpunkts nosaka, ka pēc tam, kad no visām ministrijām saņemts šo noteikumu 5.2.apakšpunktā minētais saraksts vai saņemta informācija, ka sarakstā nav valstij piekritīgas zemes, vai pēc tam, kad pagājis šo noteikumu 5.punktā norādītais termiņš, pašvaldība šo noteikumu 3.1.apakšpunktā minētajā gadījumā ne vēlāk kā piecus mēnešus pirms šo noteikumu 2.punktā noteiktā termiņa beigām, bet šo noteikumu 3.2.apakšpunktā minētajā gadījumā divu mēnešu laikā apkopo informāciju par sarakstā izdarītajām ministriju atzīmēm, izvērtē, kuras zemes vienības, kas sarakstā norādītas kā valstij piekritīga zeme, būtu piekritīgas pašvaldībai saskaņā ar likumu “Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās” un elektroniski nosūta ministrijām un Valsts zemes dienestam pašvaldību apkopoto sarakstu ar ministriju un pašvaldību izdarītajām atzīmēm.

Noteikumu Nr.190 8.1. apakšpunktā noteikts, ka pēc šo noteikumu 7.1.3. apakšpunktā minētā saraksta saņemšanas Valsts zemes dienests to publicē savā tīmekļvietnē piecu darbdienu laikā. Izvērtējot Valsts zemes dienesta mājaslapā publicēto informāciju, secināms, ka izvērtētais zemes saraksts par Rēzeknes novada administratīvo teritoriju publicēts Valsts zemes dienesta tīmekļa vietnē (<https://www.vzd.gov.lv/lv/2016-gada-5-maija-rikojums>). Atbilstoši Valsts zemes dienesta mājaslapā publicētajā izvērtētajā zemes sarakstā, pie minētajām zemes vienībām, nav izdarīta atzīme par tās piekritību vai piederību valstij vai pašvaldībai.

Saskaņā ar Pašvaldību likuma 10.panta pirmās daļas 16.punktu un 21.punktu, dome var izskatīt jebkuru jautājumu, kas ir attiecīgās pašvaldības pārziņā, turklāt tikai dome var lemt par pašvaldības nekustamā īpašuma atsavināšanu, ieķīlāšanu vai privatizēšanu, kā arī par nekustamās mantas iegūšanu pašvaldības īpašumā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2012.gada 10.aprīļa noteikumu Nr.263 „Kadastra objekta reģistrācijas un kadastra datu aktualizācijas noteikumi” 75.punkta 75.3. apakšpunktam, atbilstoši vietējās pašvaldības vai valsts institūciju sniegtajām ziņām Kadastra informācijas sistēmā aktualizē atzīmi par zemes vienības piekritību valstij vai pašvaldībai.

Izvērtējot Nautrēnu apvienības pārvaldes iesniegumu un pamatojoties uz Zemes pārvaldības likuma 17.panta piekto un sesto daļu, Administratīvā procesa likuma 4.pantu, 5.pantu, 65.panta trešo daļu, 66.panta pirmās daļas 1.punktu, 67.pantu un 79.pantu, Pašvaldību likuma 10.panta pirmās daļas 16.punktu un 21.punktu, ņemot vērā Tautsaimniecības attīstības jautājumu komitejas 2025.gada 13.februāra priekšlikumu, Rēzeknes novada dome **nolemj**:

1. Atzīt, ka zemes reformas pabeigšanai neizmantotā zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7858 005 0341 piekrīt pašvaldībai un reģistrējama zemesgrāmatā uz pašvaldības vārda, atbilstoši grafiskajam pielikumam (pielikums pievienots).
2. Uzdot Nekustamā īpašuma pārvaldības dienestam viena mēneša laikā ierosināt zemes vienību statusa un piekritības maiņu, iesniedzot attiecīgu pasūtījumu Valsts zemes dienestam.

3. Lēmumu nosūtīt Nautrēnu apvienības pārvaldei (info@ilzeskalns.lv) un Nekustamā īpašuma pārvaldības dienestam.

Šo lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, pieteikumu iesniedzot Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

#LEMUMA_PARAKSTITAJA1_AMATSVARDS#